

SÄÄVARMAN VERKON rakentaminen etenee

On vuosi 2011. Tapaninpäivänä ja sitä seuraavana Hannun päivänä eteläistä Suomea kohtaa myrsky, joka kaataa valtavan määrän puita. Metsätuhot ovat huomattavat ja hyvin pitkiä, yli viikon kestäneitä sähkökatkoja, on paljon. Tiedotusvälineet ovat täynnä juttuja kylmässä ja pimeässä sinnittelevistä kansalaisista. Tapaus synnyttää laajan julkisen keskustelun – tällaista ei saa tapahtua nyky-Suomessa. Poikkeuksellisen nopeassa tahdissa Suomeen laaditaan uusi sähkömarkkinalaki. Laki velvoittaa sähköverkkoyhtiöt suhteellisen pikaisella, noin 15 vuoden aikajänteellä, saneeraamaan sähköverkot säävarmoiksi. Monilla mittareilla 15 vuotta on pitkä aika, mutta suhteutettuna verkoston viidenkymmenen vuoden elinikään, aika ei ole pitkä.

Lain seurauksena Rovakaira saneeraa sähköverkkoaan noin 10 miljoonalla eurolla joka vuosi. Puolet yhtiön liikevaihdosta kuluu verkon saneeraamiseen säävarmaksi nyt ja vielä seuraavat kymmenen vuotta. Säävarmassa verkossa on puolet asiakkaistamme alkuvuodesta 2019. Tähän on päästy erityisesti kaapelomalla taajama-alueita. Samaan aikaan olemme haja-asutusalueilla siirtäneet ilmajohtoverkkoa teiden varalle noin 70 km vuosittain.

Tarvittavien investointien määrä kokonaisuutena on valtava, eikä urakasta ole selvitty ilman hintojen korotuksia. Hyvä uutinen siirtohintojen maksajille on, että käytämme rahojanne vastuullisesti. Pyrimme aina löytämään investointeihin kustannustehokkaita ratkaisuja. Kaapelointi on kallista ja sitä teemme vain

asutuskeskuksissa, muualla tien varteen siirretty ilmajohtoverkko on hyvä ratkaisu. Toimintaa on tehostettu. Saneerauksen myötä merkittävästi kasvanut verkoston rakentaminen on saavutettu ilman henkilöstömäärän lisäystä.

Valoisaa joulunaikaa asiakkaillemme

Mikko Kangasniemi
kehityspäällikkö | Rovakaira Oy

Ilmasto muuttuu – oletko valmis?

Suomen metsien hiilinielu sitoo 40 % Suomen tuottamasta hiilidioksidista. Jos metsä on kasvukunnossa, pystyy se osaltaan hillitsemään ilmastonmuutosta.

Maapallo lämpenee hurjaa vauhtia – erityisesti pohjoisilla leveysasteilla. Ilmastonmuutos on ollut pitkään ajankohtainen aihe ja ennusteet ilmaston muuttumisesta ovat jatkuvasti samansuuntaisia. Mitä talvellemme tapahtuu? Entä onko metsähakkuilla vaikutusta ilmastonmuutokseen?

Ilmastoasiantuntija **Leena Neitiniemi-Upola** kertoo meille, mitä ilmastonmuutoksen ennusteet ja tulokset tarkoittavat pohjoisessa ympäristössä eläjille. Hän on uransa aikana työskennellyt 30 vuotta Ilmatieteen laitoksen meteorologina sekä toiminut ilmastonmuutosviestinnän ryhmässä vuodesta 2004 lähtien.

Lauhkeat talvet, kuumat kesät

Tiesitkö, että kasvihuoneilmiö on elämän edellytys maapallolla? ”Sitä kutsutaan luonnolliseksi kasvihuoneilmiöksi”, Leena Neitiniemi-Upola täsmentää. Tapahtuma-

ketju lähtee ilmakehän alaosan kaasuista, jotka imevät osan maapallon lämpösäteilyä. Näitä kasvihuonekaasuiksi kutsuttuja aineita ovat muun muassa hiilidioksidi ja metaani. Jopa vesihöyry on kasvihuonekaasu. Osa lämpösäteilyä palautuu ilmakehän koostumuksen takia takaisin maan pinnalle, mutta osa karkaa avaruuteen. Näin ilmasto pysyy ihmiselle siedettävänä. Kun kasvihuonekaasujen määrä kasvaa ilmakehässä, ilmasto lämpenee, sillä lämpösäteilyä ei pääse karkaamaan avaruuteen yhtä paljon kuin aiemmin.

Muisteltaisiinko hetki viime kesää. Varsinkin

heinäkuu oli helteinen ja vuosikymmenten takaisia ennätyksiä rikottiin aina Kevolla asti (+33,4 °C!). Viime heinäkuun keskilämpötila oli mittaushistorian lämpimin. ”Pohjoisen lämpötila nousee ja sateet lisääntyvät jonkin verran nopeammin kuin maan eteläosissa”, Neitiniemi-Upola avaa Pohjois-Suomen ilmaston kehitystä.

Tulevaisuudessa helteet ja trooppiset kesäyöt lisääntyvät, mutta sehän on mahdollista? Kasvien kasvukausi pitenee ja kesä tuntuu vihdoinkin kesältä. Ilmastonmuutos ei pysty vaikuttamaan maan kiertokulkuun. Aurinko nousee ja laskee samassa aika-

taulussa kuin ennenkin. Kaamos ja yötön yö saapuvat joka vuosi, eivätkä lämpimässä viihtyvät kasvit välttämättä pysty sopeutumaan pohjoisen valon rytmiin.

Ilmastonmuutoksen kiihtyessä kylmät jaksot lyhenevät ja lämpimät jaksot pitenevät pohjoisessa. Pohjolassa ollaan totuttu selkeisiin vuodenaikoihin, mutta vuodenaajat eivät ole enää niin selkeästi erotettavissa toisistaan. Tulevaisuudessa pakkaspäiviä on erään päästökenaarion mukaan reilusti 50 päivää vähemmän. ”Lumen määrä tulee Lapin keski- ja pohjoisosassa talven lyhentymisestä huolimatta ainakin aluksi kasvamaan”, Neitiniemi-Upola tarkentaa. Tykkylumi aiheuttaa jo nyt ongelmia muun muassa sähköverkolle, lumen painosta puita kaatuu verkoille. Ongelmia pyritään ehkäisemään sähköverkon sijoittamisella teiden varsille sekä maakaapeloinnilla.

Pohjoisten metsien kohtalosta

”Ilmaston lämpeneminen lisää metsien kasvua, koska kasvukausi pitenee ja minimi-

lämpötilat kohoavat”, Neitiniemi-Upola kertoo. ”Suomen metsien hiilinielu sitoo 40 % Suomen tuottamasta hiilidioksidista. Jos metsä on kasvukunnossa, pystyy se osaltaan hillitsemään ilmastonmuutosta. Kasvunsa jo lopettaneen, vanhan metsän nielu heikkenee, ja puut lähinnä säilyttävät sitomansa hiilen. Kun metsää uudistetaan eli tehdään aukkohakkuu, hiilinielu heikkenee tilapäisesti. Maapohjan taimettuessa nielu alkaa uudestaan kehittyä. Jos uudistaminen estyy, kierto lakkaa. Aluksi hiilitase pysyy hyvänä, mutta heikentyy vuosikymmenten kuluessa.” On tärkeää huolehtia metsien hyvinvoinnista.

Ilmastonmuutos tuo pohjoisen metsille uudenlaisia uhkia. Tuholaisepidemiat lisääntyvät ja pilaavat metsiä. Metsäpaloriskit kasvavat ja metsäpaloja voi esiintyä yhä enemmän. Tuulien voimistuminen ja lisääntyminen kaataa puita. Vaikka tuulisuus ei kasvaisi merkittävästi, vähäroutainen maa yhdistettynä normaaliinkin tuulisuuteen, kaataa puita.

Arvot ja koulutus ratkaisevassa asemassa

Syy ilmastonmuutokseen on selvä: ihminen on teollistumisesta lähtien kasvattanut valtavaa hiilijalanjälkeä, joka on vaarassa tallata kokonaisen sivilisaation alle. Ilmastonmuutos on globaali ongelma, jonka ehkäisemisessä suuri merkitys on kehittyvillä mailla. Apua tarvitaan muualtakin. Emme voi jättää huomiotta yksittäisistä kuluttajista koostuvia massoja, jotka ovat valtavia.

Kulutussyhteiskunta kannustaa kuluttamaan yhä enemmän ja elämään makeasti. Maapallon varoilla on kuitenkin rajansa, jotka olemme osittain jo ylittäneet. WWF uutisoi hiljattain maailman ylikulutuspäivästä, joka oli tänä vuonna 1. elokuuta. Kyseessä on laskennallinen päivä, jolloin ihmisten kulutus ylittää maapallon kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja – vaikka uusiutuvien luonnonvarojen tulisi riittää koko vuodeksi. Suomessa tuo päivä oli jo 1. huhtikuuta. ”Syömme tulevien sukupolvien

Ilmastonmuutoksen kiihtyessä lumen määrä voi aluksi kasvaa. Tykkylumi aiheuttaa jo nyt ongelmia sähköverkoille.

kakusta”, Neitiniemi-Upola täsmentää osuvasti. Ilmastonmuutoksen hidastamiseksi tarvitsemme sukupolvia, jotka kuluttavat kohtuullisesti. Tarvitaan muutos ihmisten käyttäytymisessä – myös meidän suomalaisten.

Synkistä ennusteista huolimatta on onnistuttu muuttamaan ihmisten asenteita ilmastoystävällisemmiksi. ”Ihmiskunnan arvot voivat muuttua. Ajatellaan vaikka roskaamista: Lapin metsät ovat joskus olleet roskaisia ja, vaikka roskaamista tapahtuu nykyäänkin, asiaa paheksutaan julkisesti. Muutamassa kymmenessä vuodessa asenne on ainakin Suomessa muuttunut. Ehkä asennemuutos saavuttaa joskus yhä laajemman osan maapallon väestöstä.” Uudet sukupolvet ovat paremmin koulutettuja kuin me, ja heillä tulee olemaan uusia keinoja käytettävissään maapallon hyväksi. ”Kaikkea ei ole vielä keksitty, mutta uusia keksintöjä ilmastomuutoksen hidastamiseksi tehdään kiihtyvällä tahdilla.”

TEKSTI: MERI KOIVUMAA

Kuva: Meri Koivumaa

Ilmastoasiantuntija Leena Neitiniemi-Upola kertoo mitä ilmastonmuutoksen ennusteet tarkoittavat.

ILMASTONMUUTOKSEN INFOLAATIKKO

- 100 kg auton polttoainetta tuottaa 300 kg hiilidioksidia.
- Hiilidioksidi kiertää ilmakehässä 50-200 vuotta riippuen siitä, mihin hiili lopuksi sitoutuu.
- Auto- ja lentoliikenteellä on merkittävä vaikutus hiilidioksidin määrään ilmakehässä.
- Hiilidioksidipäästöistä puhutaan paljon, mutta metaani on hiilidioksidin ohella merkittävä päästö. Sitä vapautuu ilmakehään muun muassa ikiroudan sulassa.
- Helteiden myötä energiaa tarvitaan viilentämiseen.

OSAKKEENOMISTAJAT

Rovakairan osakkeiden vaihto arvo-osuuksiksi jatkuu

Rovakairan paperisten osakkeiden vaihto arvo-osuuksiksi alkoi vilkkaasti keväällä 2017. Osakkeeseen kuuluvat oikeudet, kuten oikeus osinkoon ja oikeus käyttää äänioikeutta yhtiökokouksessa, on vain niillä osakkeilla, jotka on merkitty arvo-osuusjärjestelmään.

Meneillään olevan jälkivaihtoajan kuluessa paperisia osakkeita voi edelleen vaihtaa arvo-osuuksiksi. Kymmenen vuoden kuluttua järjestelmään siirtymisestä yhtiökokous voi päättää, että osakkeiden vaihtaminen ei ole enää mahdollista. Nyt jäljellä on vielä reilut kahdeksan vuotta aikaa vaihtaa osakekirjat arvo-osuuksiksi.

Rovakaira ostaa edelleen omia osakkeita

Rovakairalla on yhtiökokouksen päätöksen mukaan myös edelleen mahdollisuus ostaa omia osakkeita. A- ja B-osakkeista yhtiö maksaa tällä hetkellä 36 euroa/kpl.

Ohjeistusta saatavissa

Osakasohjeistus arvo-osuusjärjestelmään siirtymisestä löytyy yhtiön internetsivuilta www.rovakaira.fi, etusivulta linkki: Kaikki uutiset. Osakeasioista voi kysyä myös puhelimitse tai sähköpostilla, 040 660 5530 (klo 9-15), tai 0400 416 042, sähköposti osakeasiat@rovakaira.fi tai ritva.illikainen@rovakaira.fi.

Rovakaira toivottaa asiakkailleen
Hyvää joulua ja valoisa
uutta vuotta 2019!

